



Perlemorvinge, foto: Bærum kommune



Naturmangfoldet i Bærum – utfordringer og mulige løsninger

Forslag til naturmangfoldstrategi for Bærum kommune

Bærumskonferansen 11. oktober 2022

Martine Knudsen, Park, landbruk, natur og kulturvern

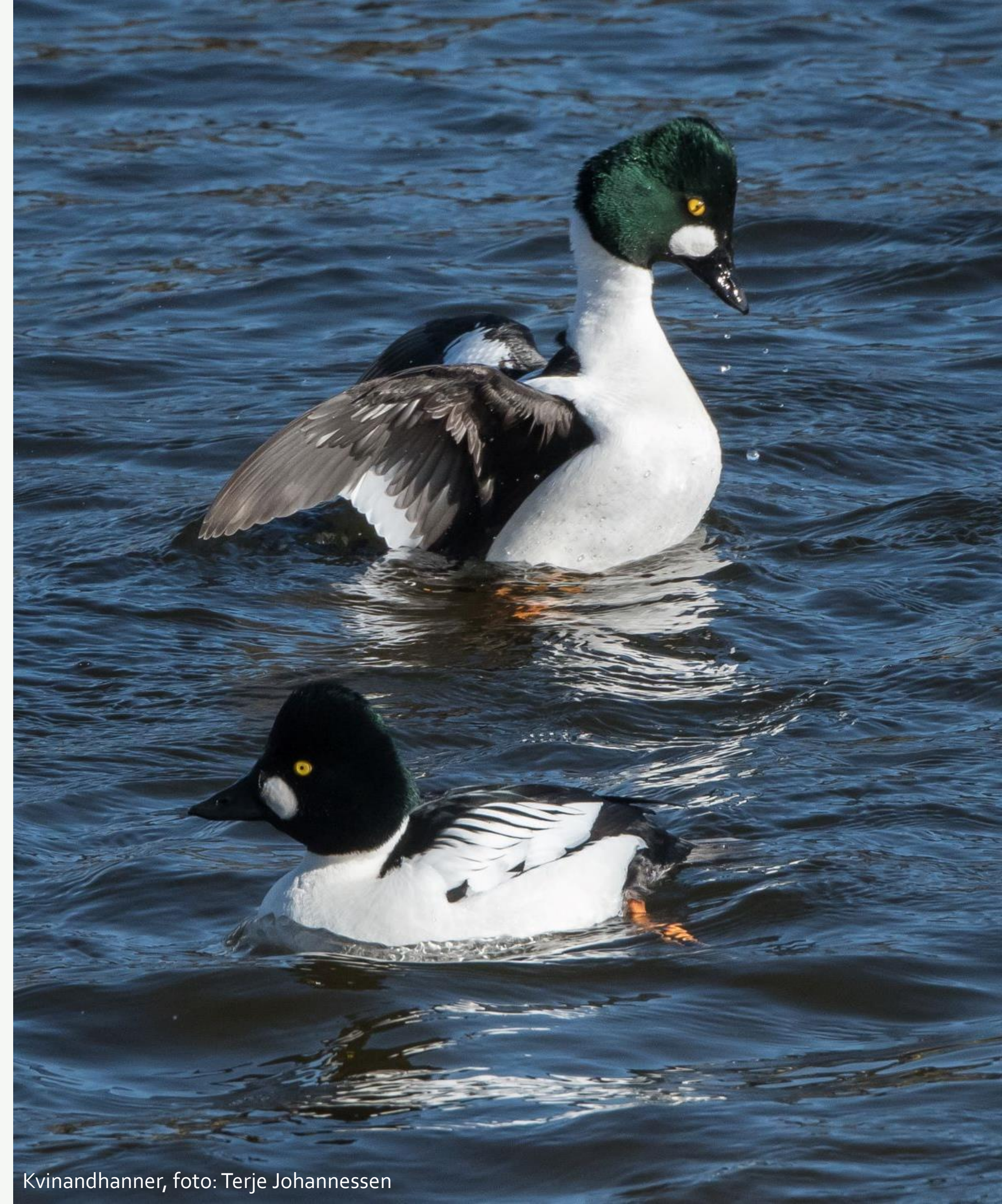
Sammen skaper vi fremtiden

MANGFOLD - RAUSHET - BÆREKRAFT

Hva menes med naturmangfold?

Naturmangfoldlovens § 3 i:

naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning;



Kvinandhanner, foto: Terje Johannessen

Naturmangfoldstrategi for Bærum kommune

- Mål
- Bærums rike naturmangfold
- Hvorfor trenger vi natur?
- Utfordringer for naturmangfoldet
- Hvordan skal vi ivareta naturmangfoldet?
- Oppfølging



Utvalgt naturtype åpen grunnlendt kalkmark, foto: Karsten Nordal Hauken, Bærum kommune

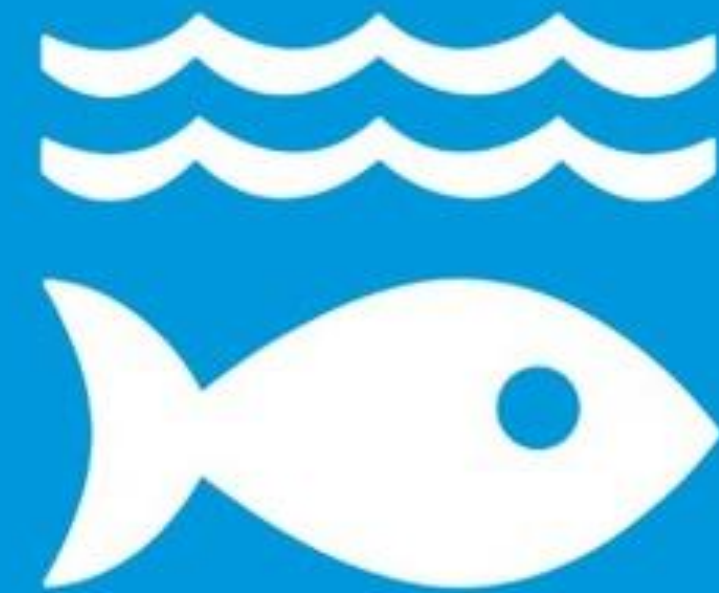
Bærumssamfunnet er klima- og miljøkløkt

Det skal jobbes systematisk for å sikre naturmangfold og økosystemer på land og under vann. Naturmangfoldet i Bærum skal fortsatt være blant de rikeste i landet, og det skal jobbes kontinuerlig for å bevare og restaurere dette.

Fra langsiktig arealstrategi

Sikre, styrke og reetablere naturområder og verdier, vann og marint biologisk mangfold, jordvern, bærekraftige økosystemer og blågrønne strukturer.

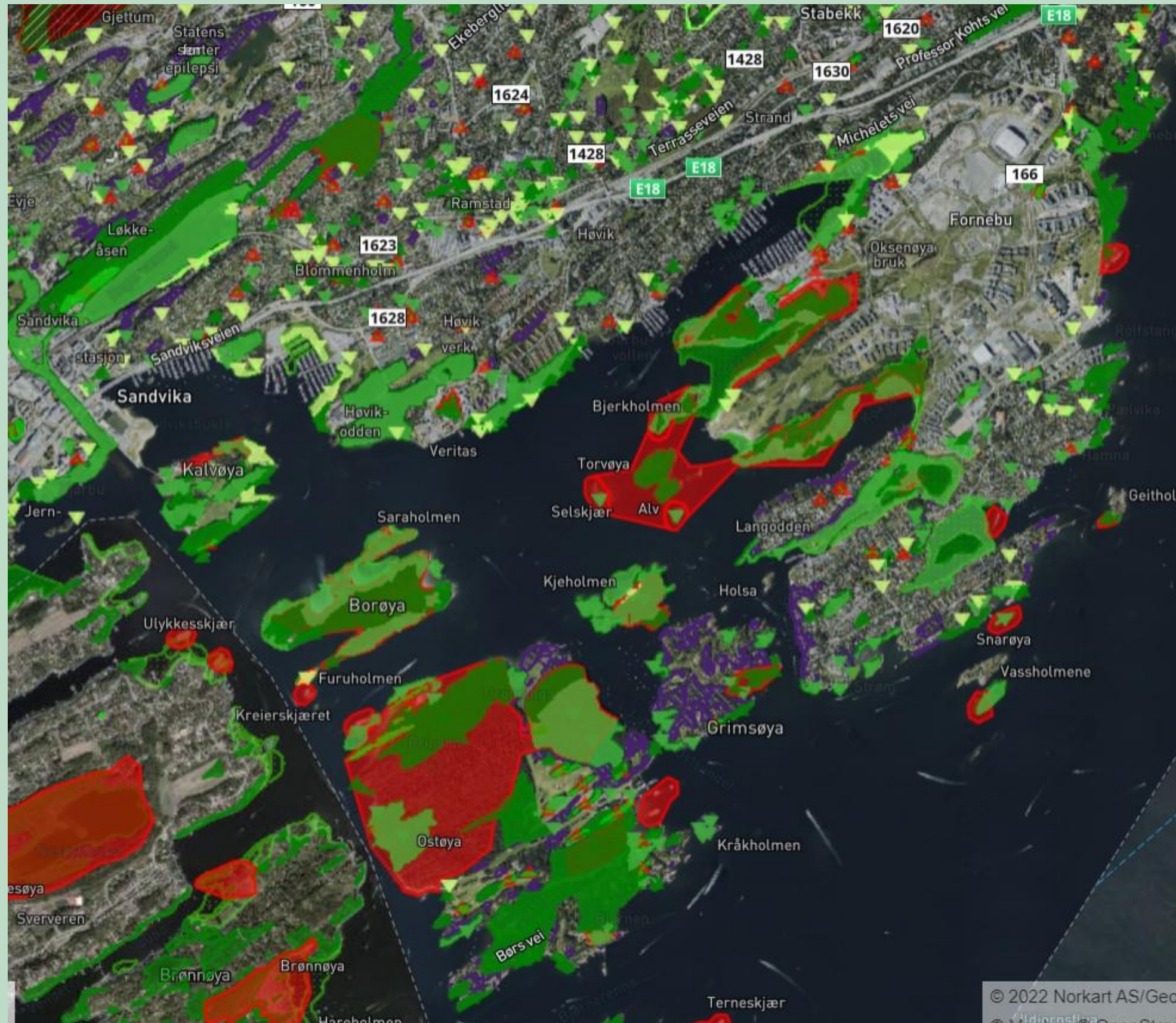
14 LIV UNDER
VANN



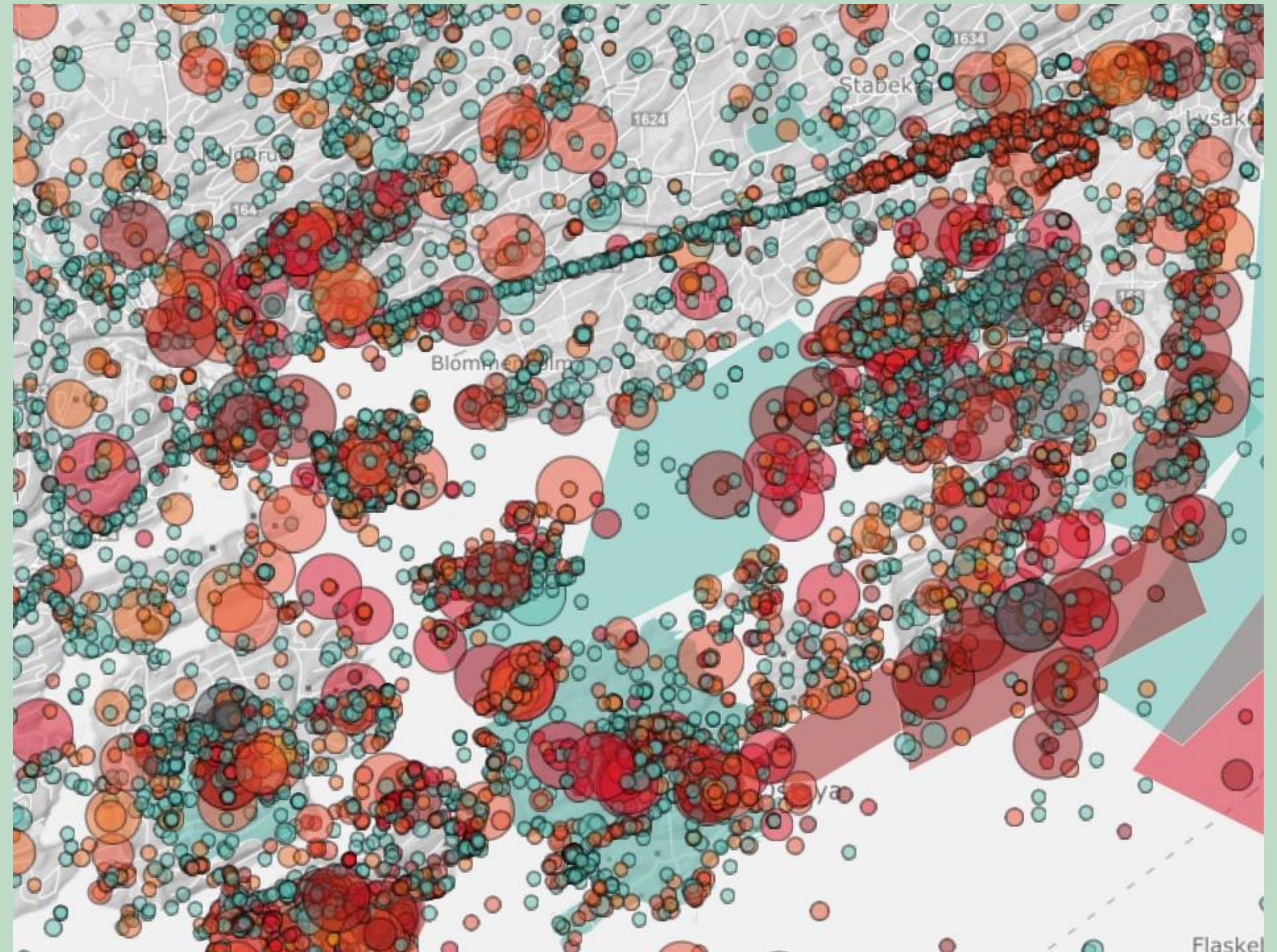
15 LIV PÅ
LAND



Bærums rike naturmangfold

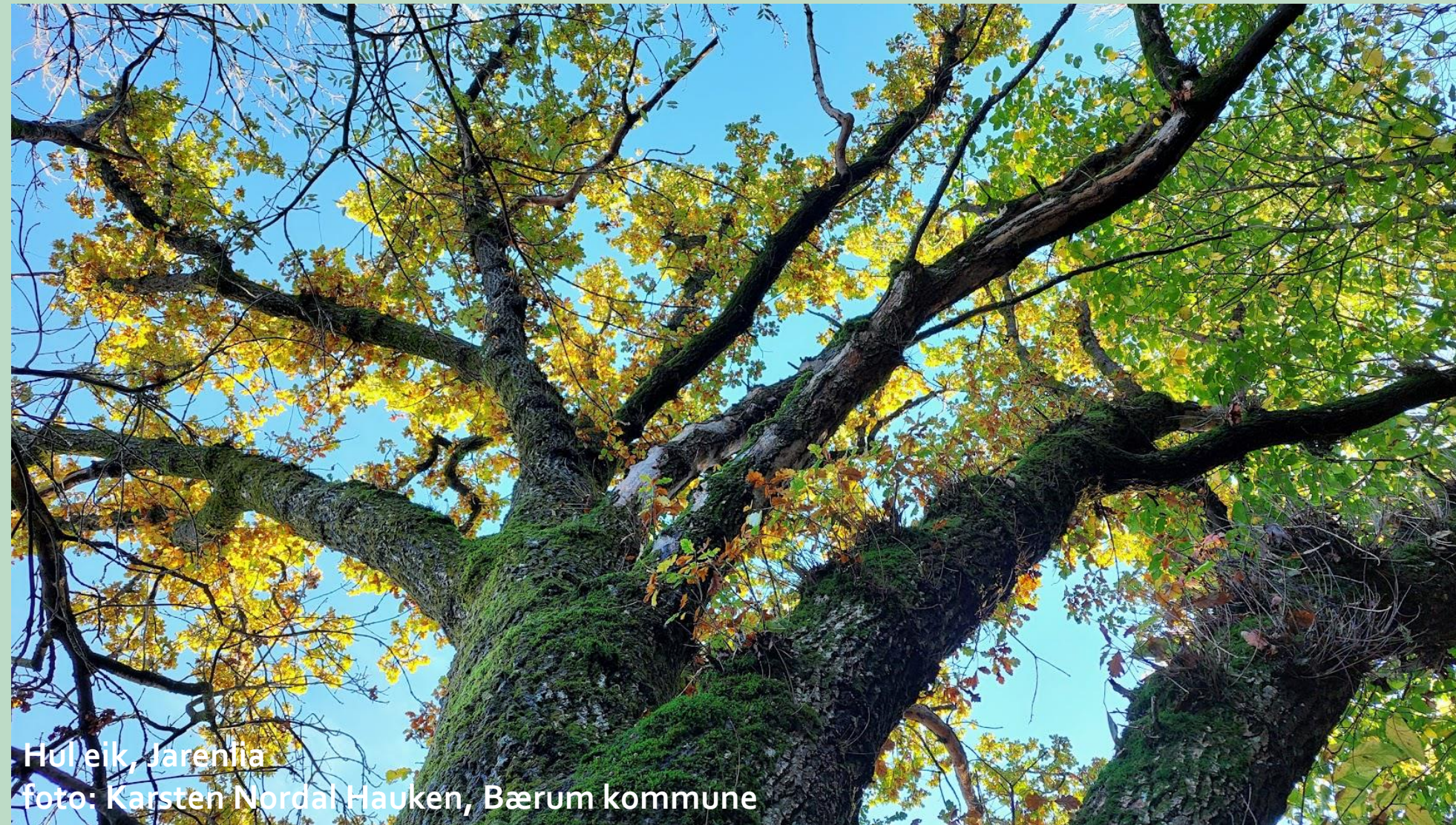


Kartlaget naturforvaltning i Bærumskart
Kilde: [Bærumskart Intranett \(kommunekart.com\)](https://bærumskart.intranett.kommunekart.com)



Artsobservasjoner i Artskart, utsnitt fra Bærum
Kilde: Artsdatabanken

Utvalgte naturtyper i Bærum



Huleik, Jarenlia
foto: Karsten Nordal Hauken, Bærum kommune



Kalklindeskog i Hildertunet
foto: Karsten Nordal Hauken, Bærum kommune



Åpen grunnlendt kalkmark med dragehode på Fornebu,
foto: Terje Johannessen

Vi har verdier ingen kan erstatte



Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Bærum kommune
Postboks 700
1304 SANDVIKA

Miljøvernavdelingen

Besøksadresse: Tordenskioldsgate 12,
Oslo
Postadresse: c/o Fylkesmannen i Østfold,
Postboks 325, 1502 MOSS
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2018/18710-3 M-NA
Saksbehandler: Catrine Curie
Direktetelefon: 22 00 36 78

Dato: 19.09.2018

Kjære Bærum kommune, ved ordfører og rådmann

Dere har verdier ingen kan erstatte

Hvordan dere forvalter arealene i kommunen, er avgjørende for hvilket naturmangfold vi overrekker våre etterkommere. Flere arter kan forsvinne fra norsk natur, og noen av disse har dere et spesielt ansvar for å ta vare på. Vi kaller dem deres ansvarsarter.

Bærum kommune er en av kommunene i Akershus med flest ansvarsarter, her er et lite utvalg

• Aksveronika	• Kjempestarr	• Smaltimotei
• Trollbærmåler	• Kløversilkebie	• Lærball
• Blærestarr	• Ulljordstjerne	• Grønn engmott



Trollbærmåler

foto: Vladimir Kononenko, Naturhistorisk museum, UiO

Lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/deed.no>



Kløversilkebie

foto: Arnstein Staverløkk; Norsk institutt for naturforskning

Lisens: <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.no>

Hvorfor trenger vi natur?

- Naturen er livsgrunnlaget vårt
- Økosystemtjenester = goder og tjenester vi får fra naturen
- Økosystemene er en del av Bærums beredskap
- FNs klimapanels siste rapport:

Å bevare økosystemer er avgjørende for å begrense klimaendringer og for å tilpasse oss dem.



Økosystemtjenester

Kilde: Universitetet i Århus, <https://envs.au.dk/en/research-areas/society-environment-and-resources/biodiversity-and-ecosystem-services>

Utfordringer for naturmangfoldet

Fra miljørettens 10 grunnproblemer

- Mange miljøskader kan ikke måles økonomisk
- Mange miljøproblemer skyldes sumvirkninger
- Miljøproblemer er sektorovergripende
- Miljøproblemer strekker seg over kommune- og landegrenser
- Miljøproblemer er langsiktige og rammer fremtidens generasjoner



Utfordringer for naturmangfoldet

Arealforbruk og arealendringer er hovedårsak til tap av naturmangfold



Vøyenenga, foto: © Kim Abel, Naturarkivet

Kilde: Naturpanelets (IPBES) Tilstandsrapport for naturen på jorda, 2019:
<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1555/m1555.pdf>



Russekål på Storøya



Kanadagullrus og kjempespringfrø ved Isielva



Legesestrot ved Sandvikselva



Luking av vinterkarse på Pelvikodden Alle foto: Joran Bjerke, Bærum kommune

Hvordan skal vi ivareta naturmangfoldet?

Forslag til fem strategier:

1. Utvikle kunnskapsgrunnlaget kontinuerlig
2. Ivareta naturmangfoldet i interne arbeidsprosesser
3. Styrke naturmangfoldet gjennom forvaltning og drift
4. Skape bevissthet om og stolthet over naturmangfoldet i Bærum
5. Endre arealforvaltningspraksis slik at nedbygging av naturmangfold unngås

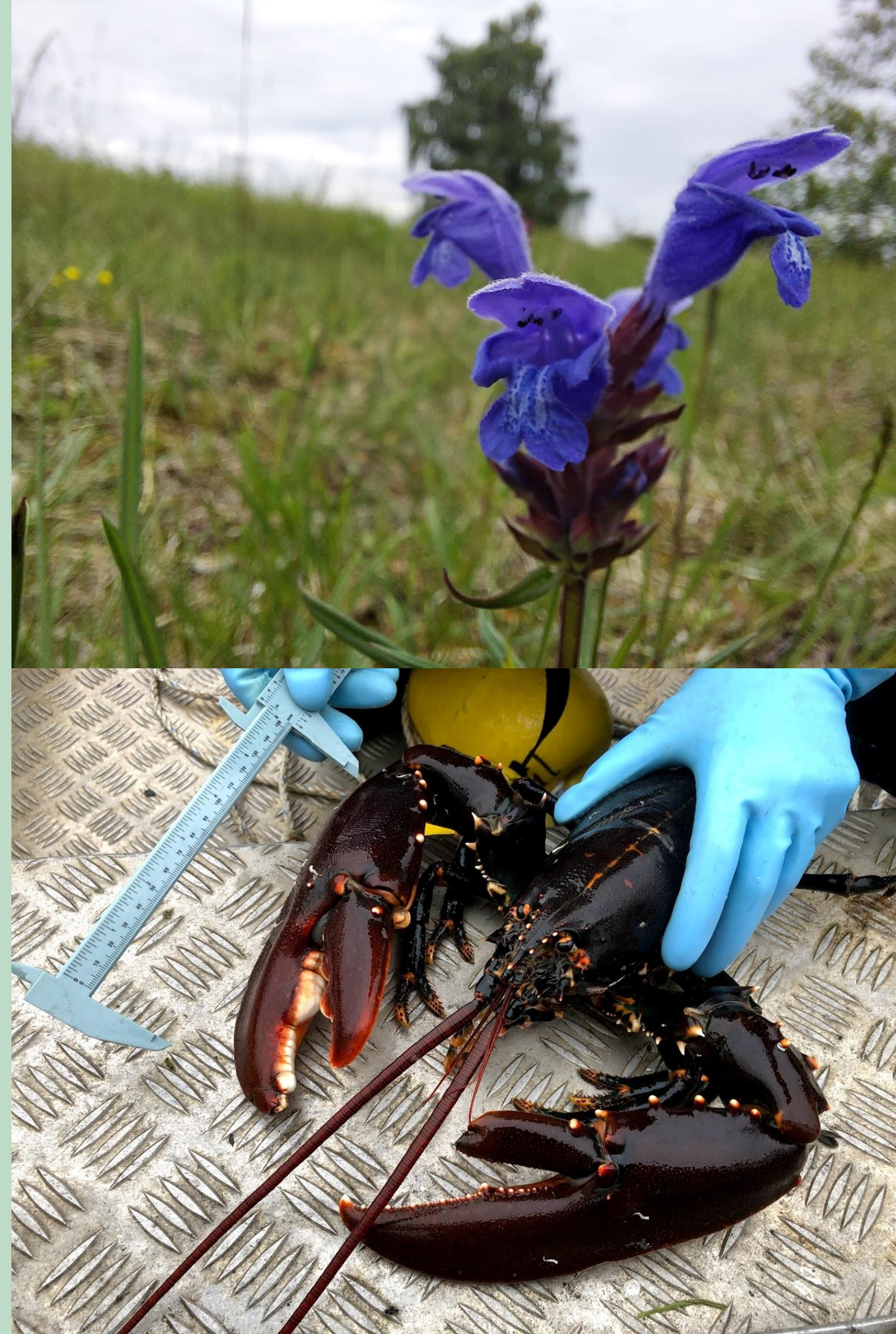
Oppfølging via handlingsplan

Forslag til tiltak:

- Frivillig vern av naturområder i byggesonen og marka
- Lage forslag til forskrift for naturtyper i Bærum, nml. §§ 53
- Etablere hummerfredningsområder
- Restaureringsprosjekter
- Informasjon til grunneiere som har viktig natur på tomta
- Skjøtselsplaner for sårbare områder
- Kanalisere ferdsel i populære friluftsområder
- Foreslå reguleringsplaner med hensikt vern av naturmangfold

Øverst: Dragehode. Skjøtsel av engen mellom Fornebuveien og Snarøyveien
foto: Karsten Nordal Hauken, Bærum kommune

Nederst: Overvåking av hummer i Oslofjorden,
foto: Lars Dalen, Marinreparatørene



Foreslå reguleringsplaner med hensikt vern av naturmangfold



Hildertunet 27, utvalgt naturtype kalklindeskog, foto: Karsten Nordal Hauken, Bærum kommune



Gjeldende KPA: boligbebyggelse nåværende



Reguleringsplan 1981: blokkbebyggelse

Oppsummering

- Arealforbruk er den største trusselen for naturmangfoldet
- Kommunen har stor påvirkningsmulighet gjennom arealforvaltningen
- Økt kompetanse hos innbyggere og i administrasjonen kan bidra til å stanse tapet av naturmangfold i kommunen



Grønnfink, foto: Terje Johannessen

Naturen er vogga livet kviler i, tenkjer eg.

Ruth Lillegraven



Hettemåke, foto: Jan Henrik Haugen Olsen, Bærum kommune